АБ ДЗЯРЖАЎНЫМ ПЛАНЕ РАЗВІЦЦЯ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ БЕЛАРУСКАЙ ССР НА 1965 ГОД

Даклад Старшыні Савета Міністраў БССР дэпутата Ц. Я. КІСЯЛЁВА

Таварышы дэпутаты!

Нядаўна закончыла сваю работу V сесія Вярхоўнага Савета СССР. Савецкі народ з вялікім адабрэннем сустрэў законы і пастановы, прынятыя сесіяй. У іх ярка выказаны клопаты партыі і ўрада аб умацаванні магутнасці нашай Радзімы, аб паскарэнні тэмпаў росту грамадскай вытворчасці і нацыянальнага даходу, аб павышэнні матэрыяльнага і культурнага ўзроўню жыцця народа. Развіццё прамысловай і сельскагаспадарчай вытворчасці, паскарэнне навукова-тэхнічнага прагрэсу ў нашай краіне служаць савецкаму чалавеку. Дзяржаўны план развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1965 год пранізан ленінскімі клопатамі аб паляпшэнні ўмоў жыцця савецкіх людзей.

Таварышы дэпутаты!

Савет Міністраў рэспублікі ўносіць на разгляд гэтай сесіі Вярхоўнага Савета праект Дзяржаўнага плана развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР на 1965 год.

Галоўнай асаблівасцю плана развіцця народнай гаспадаркі рэспублікі з'яўляюцца высокія тэмпы росту вытворчасці, значнае павелічэнне нацыянальнага даходу і на гэтай аснове павышэнне матэрыяльнага і культурнага ўзроўню жыцця працоўных.

Некаторыя вынікі выканання народнагаспадарчага плана 1964 года

Перш чым перайсці да выкладу асноўных паказчыкаў народнагаспадарчага плана на 1965 год, дазвольце коратка далажыць вам аб папярэдніх выніках выканання плана гэтага года.

Кожны дзень з прадпрыемстваў і будоўляў, раёнаў і абласцей паступаюць паведамленні аб датэрміновым выкананні плана гэтага года.

План выпуску валавой прадукцыі прамысловасцю Беларускай ССР за 1964 год будзе выкананы прыкладна на 103,6 працэнта, пры гэтым аб'ём прамысловай вытворчасці ў параўнанні з 1963 годам узрасце на 10—11 працэнтаў. Шпаркімі тэмпамі развіваюцца прагрэсіўныя галіны прамысловасці. Так, аб'ём вытворчасці хімічнай прамысловасці павялічыцца ў параўнанні з мінулым годам прыкладна на 24 працэнты, нафтаперапрацоўчай — на 46, паліўнай прамысловасці — на 19, прамысловасці будаўнічых матэрыялаў — каля 15, выпрацоўка электраэнергіі і цеплаэнергіі ўзрасце на 26, выпуск прадукцыі машынабудавання і металаапрацоўкі—на 14,5 працэнта, у тым ліку трактарнага і сельскагаспадарчага машынабудавання—на 15 працэнтаў. Лёгкая прамысловасць павялічыць выпуск прадукцыі на 8,5 працэнта і харчовая—на 10,6 працэнта.

Стварэнне і значнае развіццё ў рэспубліцы нафтаперапрацоўчай, хімічнай, радыёэлектроннай, электратэхнічнай, прыборабудаўнічай, раду галін лёгкай прамысловасці; выпуск калійных і азотных угнаенняў у многім садзейнічае павышэнню эфектыўнасці прамысловай вытворчасці і даўгавечнасці машын, станкоў. Палепшана якасць і расшыран асартымент тавараў народнага ўжытку. У машынабудаўнічай і металаапрацоўчай прамысловасці, напрыклад, удзельная вага новай прадукцыі, выпуск якой пачат у гады сямігодкі, складзе, з улікам плана 1965 года, больш як 90 працэнтаў, у хімічнай прамысловасці — 70 працэнтаў. Прыкладна на дзве трэці абнаўляецца асартымент тавараў народнага ўжытку, якія выпускае лёгкая прамысловасць рэспублікі.

Прадукцыйнасць працы ў прамысловасці ўзрасце прыкладна на 6,8 працэнта пры плане 5 працэнтаў. Будуць перавыкананы таксама заданні па зніжэнню сабекошту прадукцыі і план накапленняў.

Аднак, побач са станоўчымі вынікамі ў рабоце прамысловасці ёсць сур'ёзныя недахопы. На многіх прадпрыемствах не выконваюцца планы выпуску валавой прадукцыі, росту прадукцыйнасці працы і зніжэнню сабекошту, недастаткова вядзецца работа па павышэнню эканамічнай эфектыўнасці вытворчасці, ёсць вялікая колькасць неўстаноўленага і невыкарыстоўваемага абсталявання. У радзе выпадкаў марудна асвойваюцца новыя магутнасці. Якасць многіх машын, станкоў, тавараў народнага ўжытку, што выпускаюцца прадпрыемствамі рэспублікі, не адпавядае сучаснаму навукова-тэхнічнаму ўзроўню і запатрабаванням спажыўца. Мінскі аўтазавод (дырэктар тав. Дзёмін) павінен быў у гэтым годзе пачаць выпуск новых відаў аўтамашын, аднак гэта заданне не выканана, і работы па пераводу вытворчасці гэтым у значнай ступені вінаваты і работнікі гандлю.

Сур'ёзныя прэтэнзіі прад'яўляюць спажыўцы да якасці швейных вырабаў, якія выпускае Аршанская швейная фабрыка (дырэктар тав. Зайцаў), Гродзенская (дырэктар тав. Мальчык), віцебская фабрыка «Сцяг індустрыялізацыі» (дырэктар тав. Болазеў). Сёлета ў трэцім квартале на гэтых прадпрыемствах была праведзена праверка. У выніку ад 20 да 60 працэнтаў гатовых вырабаў было паніжана ў гатунковасці і забракавана. Прадукцыю нізкай якасці выпускае Гомельскае абутковае аб'яднанне (дырэктар тав. Філічаў), Баранавіцкая абутковая фабрыка (дырэктар тав. Грыб) і некаторыя мэблевыя прадпрыемствы. Не прымаюць канкрэтных мер, каб палепшыць якасць выпускаемай прадукцыі, і кіраўнікі іншых прадпрыемстваў лёгкай, харчовай, тэкстыльнай прамысловасці саўнаргаса і Галоўбытмясцпрома.

На сесіі трэба сказаць, што начальнікі ўпраўленняў тт. Жукоўскі, Сысоева, Кісялёў, Папоў не раз сур'ёзна крытыкаваліся за выпуск на падведамасных прадпрыемствах тавараў нізкай якасці. Аднак яны далёка не ўсё зрабілі для ліквідацыі наяўных недахопаў. Трэба адзначыць, што і Саўнаргас рэспублікі яшчэ недастаткова ўдзяляе ўвагі гэтым пытанням. Кіраўнікі, якія ў пагоні за «валам» не дбаюць пра якасць вырабаў, павінны адказваць за страты, што наносяцца дзяржаве. Выпуск недабраякаснай прадукцыі — гэта непрадукцыйнае выдаткаванне сыравіны, матэрыялаў, працы. Няспынны рост якасці прадукцыі, павышэнне яе надзейнасці і даўгавечнасці — адзін з важнейшых рэзерваў удасканалення сацыялістычнай эканомікі, адна з самых важных народнагаспадарчых задач. Савецкія, гаспадарчыя органы, калектывы прадпрыемстваў павінны сістэматычна і планамерна абнаўляць вырабы прамысловасці з улікам навукова-тэхнічных дасягненняў і ўзрастаючых патрэбнасцей насельніцтва.

Пэўныя станоўчыя вынікі дасягнуты ў гэтым годзе ў развіцці сельскай гаспадаркі. Нягледзячы на засушлівыя май і чэрвень, калгасы і саўгасы рэспублікі атрымалі больш высокі, чым у мінулыя гады, ураджай бульбы, цукровых буракоў, агародніннных, сіласных і іншых культур, больш атрымалі прадукцыі жывёлагадоўлі, лепш забяспечылі кармамі грамадскую жывёлу. Валавая прадукцыя сельскай гаспадаркі (у супастаўных цэнах) у калгасах і саўгасах у 1964 годзе ўзрасце ў параўнанні з мінулым годам прыкладна на 18 працэнтаў.

На 1 снежня 1964 года нарыхтавана жывёлы і птушкі 360 ты- хімічнай прамысловасці. Аб'ём капіталаўкладанняў у гэту галіну павялічыўся ў 1,5 раза. Будаўнікі, мантажнікі, гарнякі і хімікі Салігорска на месяц раней устаноўленага ўрадам тэрміну закончылі будаўніцтва другой чаргі Першага калійнага камбіната на поўную праектную магутнасць. Уступіў у эксплуатацыю рад прадпрыемстваў лёгкай і харчовай прамысловасці. На Баранавіцкім баваўняным камбінаце ўведзены магутнасці на 31,3 тысячы прадзільных верацён. Пабудаван завод вапны і сілікатных вырабаў у Гродна.

На Мінскім трактарным заводзе здадзена ў эксплуатацыю першая чарга чыгуналіцейнага цэха магутнасцю 40 тысяч тон ліцця, уведзены новыя магутнасці на Полацкім нафтаперапрацоўчым заводзе.

За гады сямігодкі ў рэспубліцы пабудавана і здадзена ў эксплуатацыю каля 300 новых буйных прамысловых прадпрыемстваў і цэхаў, якія даюць прадукцыю народнай гаспадарцы.

Прымаюцца меры да скарачэння працягласці будаўніцтва, павышэння эфектыўнасці капітальных укладанняў.

Укараненне індустрыяльных метадаў і буйнапанельнага домабудавання дало магчымасць за мінулыя гады сямігодкі значна скараціць тэрміны збудавання жылля і знізіць кошт аднаго квадратнага метра жылой плошчы на 20 працэнтаў.

Аднак у капітальным будаўніцтве ёсць істотныя недахопы. Гадавы план капітальных укладанняў у 1964 годзе будзе недавыкананы па агульнаму аб'ёму прыкладна на 3 працэнты. У выніку гэтага не поўнасцю будуць уведзены ў дзеянне прадугледжаныя планам вытворчыя магутнасці ў некаторых важных галінах прамысловасці. Дрэнна вялося ў гэтым годзе будаўніцтва сельскагаспадарчых аб'ектаў. Так, за 11 месяцаў Міністэрства вытворчасці і нарыхтовак сельскагаспадарчых прадуктаў план будаўніча-мантажных работ выканала на 94 працэнты, а Міністэрства сельскай гаспадаркі — на 90 працэнтаў.

Урад рэспублікі не раз звяртаў увагу кіраўнікоў гаспадарчых арганізацый на сур'ёзныя недахопы ў выкарыстанні абсталявання. Аднак на многіх прадпрыемствах і будоўлях рэспублікі новае абсталяванне доўга не ўводзіцца ў эксплуатацыю, бяздзейнічае, чым наносяцца значныя страты дзяржаве.

На Полацкім нафтаперапрацоўчым заводзе, напрыклад, ёсць звышнарматыўныя запасы неўстаноўленага абсталявання на суму 3,3 мільёна рублёў, на Першым Салігорскім калійным камбінаце — на 1,9 мільёна рублёў, Баранавіцкім баваўняным — на 0,9 мільёна рублёў.

доўлях і выдзяляе для гэтых мэт вялікія капіталаўкладанні. Аднак план уводу жылля і тут не выконваецца. На Полацкім нафтаперапрацоўчым заводзе прадугледжана ўвесці ў 1964 годзе 10,8 тысячы квадратных метраў, за 11 месяцаў уведзена толькі 4,3 тысячы квадратных метраў, або 40 працэнтаў плана. На Светлагорскім заводзе штучнага валакна пры плане 16 тысяч квадратных метраў уведзена 8,9 тысячы квадратных метраў, або 56 працэнтаў. З гэтым больш мірыцца нельга. Такая практыка прыводзіць да невыканання планаў, штурмаўшчыны, нізкай якасці будаўніцтва.

Выканкомы мясцовых Саветаў слаба вядуць работу па арганізацыі жыллёва-будаўнічых кааператываў, нясвоечасова адводзяць ім зямельныя ўчасткі для забудовы, не аказваюць ім неабходнай дапамогі. Гадавы план уводу жылля ў эксплуатацыю жыллёва-будаўнічымі кааператывамі выканан за 11 месяцаў толькі на 59,5 працэнта.

Нездавальняюча выконваюцца планы ўводу ў дзеянне дзіцячых устаноў, бальніц, аб'ектаў камунальнай гаспадаркі, бытавога абслугоўвання і мясцовай прамысловасці.

За 11 месяцаў гэтага года асвоена сродкаў на будаўніцтва медыцынскіх устаноў 89 працэнтаў к гадавому плану, а ўвод бальнічных ложкаў склаў толькі 27 працэнтаў; на будаўніцтва дзіцячых устаноў асвоена сродкаў 85 працэнтаў, а ўведзена дзіцячых месц толькі 48 працэнтаў.

Значнае адставанне па будаўніцтву бальніц і паліклінік дапусціў саўнаргас, Гомельскі і Мінскі аблвыканкомы.

Нездавальняюча выконваецца план будаўніцтва дзіцячых дашкольных устаноў Упраўленнем энергетыкі і электрыфікацыі (план 11 месяцаў выканан на 50 прац.), Міністэрствам асветы (82 прац.), Міністэрствам будаўніцтва (87 прац.), Гродзенскім аблвыканкомам (85 прац.), Мінскім гарвыканкомам (88 прац.).

Такія адносіны кіраўнікоў савецкіх і гаспадарчых органаў да будаўніцтва выключна важных аб'ектаў, якія маюць непасрэдныя адносіны да абслугоўвання працоўных, далей цярпець нельга.

Таварышы дэпутаты! На аснове поспехаў у развіцці прамысловасці, сельскай гаспадаркі дасягнут далейшы ўздым матэрыяльнага дабрабыту працоўных рэспублікі.

У выніку росту прадукцыйнасці працы і ўпарадкавання заработнай платы некаторым катэгорыям работнікаў сярэднямесячная зарплата рабочых і служачых за мінулыя гады сямігодкі ўзрасла больш чым на 18 працэнтаў. У адпаведнасці з прынятым Вярхоўным Саветам СССР законам з 1 лістапада 1964 года павышана заработная [illegible] працэнта, а рэальныя даходы насельніцтва (у сярэднім на аднаго чалавека)—на 8,9 працэнта.

Для паспяховага вырашэння пастаўленых на 1965 год задач неабходна ўсямерна павышаць эканамічную эфектыўнасць вытворчасці і капітальнага будаўніцтва, прадукцыйнасць працы, лепш выкарыстоўваць дасягненні навукова-тэхнічнага прагрэсу, пры найменшых затратах атрымліваць максімальныя вытворчыя вынікі, дабівацца няспыннага паляпшэння якасці і павышэння даўгавечнасці вырабаў, асабліва тавараў народнага ўжытку, узмацніць матэрыяльную зацікаўленасць працоўных у выніках сваёй працы.

Ажыццяўленне прадстаўленага на разгляд сесіі Вярхоўнага Савета Беларускай ССР праекта плана забяспечыць далейшае паскоранае развіццё найбольш прагрэсіўных галін прамысловасці, правядзенне буйных мерапрыемстваў па электрыфікацыі і хімізацыі народнай гаспадаркі, усямернае расшырэнне вытворчасці тавараў народнага ўжытку, павелічэнне вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі, паляпшэнне гандлю і бытавога абслугоўвання насельніцтва.

Развіццё прамысловасці і транспарту

Найбольш высокімі тэмпамі ў 1965 годзе будуць развівацца хімічная і нафтаперапрацоўчая прамысловасць, выпрацоўка электраэнергіі і цеплаэнергіі, прыборабудаўнічая, радыёэлектронная і электратэхнічная прамысловасць.

Больш высокімі тэмпамі, чым у мінулыя гады, будзе расці вытворчасць прадметаў народнага ўжытку.

У адпаведнасці з патрэбнасцямі народнай гаспадаркі рэспублікі прадугледжваецца далейшае развіццё ўсіх відаў транспарту і сувязі. Грузаабарот аўтамабільнага транспарту агульнага карыстання ўзрасце на 10,7 працэнта.

Хімічная прамысловасць. Аб'ём вытворчасці хімічнай прамысловасці ў 1965 годзе ўзрасце ў параўнанні з 1964 годам на 52,8 працэнта.

Асноўным напрамкам у развіцці хімічнай прамысловасці рэспублікі з'явіцца вытворчасць мінеральных угнаенняў. У 1965 годзе Першы Салігорскі камбінат і Гродзенскі азотнатукавы завод дадуць краіне мінеральных угнаенняў у 2,1 раза больш, чым у 1964 годзе. Пры гэтым будзе расшыраны асартымент выпускаемых угнаенняў. У 1965 годзе на Гродзенскім азотнатукавым заводзе будуць выпрацаваны дзесяткі тысяч тон высакаякаснага канцэнтраванага азотнага ўгнаення—карбаміду, якое мае таксама вялікае значэнне для папаўнення недахвату бялка ў кармах для буйной рагатай жывёлы. У плане 1965 года прадугледжваецца ўвод у дзеянне першай чаргі Другога Салігорскага калійнага камбіната і вытворчасці сернай кіслаты на Гомельскім суперфасфатным заводзе.

Значна ўзрастуць аб'ёмы вытворчасці іншых важнейшых хімічных прадуктаў. У параўнанні з гэтым

і Мінскай ЦЭЦ-3. Намячаецца ўвесці ў дзеянне 1.243 кіламетры ліній электраперадачы напружаннем 35 кілавольт і вышэй, закончыць будаўніцтва высакавольтавай лініі Баранавічы — Салігорск — Бабруйск, а таксама Мінск—Вільнюс, якая злучыць Беларускую энергасістэму з аб'яднанай энергасістэмай паўночнага захаду СССР. Пачнецца будаўніцтва лініі Бярозаўская ДРЭС—Рось—Гродна. Акрамя таго, прадугледжваецца пабудаваць 7,5 тысячы кіламетраў высакавольтавых і 7,1 тысячы кіламетраў нізкавольтавых сельскіх ліній электраперадачы. У Брэсце, Гомелі, Гродна і Мінску намечана пракласці 18,5 кіламетра цеплавых магістральных сетак.

93 працэнты капітальных укладанняў, прадугледжаных на развіццё энергетыкі, накіроўваюцца на пускавыя аб'екты.

З улікам плана 1965 года выпрацоўка электраэнергіі ў рэспубліцы за сямігодку ўзрасце ў 3,1 раза.

Трэба звярнуць увагу Упраўлення энергетыкі і электрыфікацыі пры Савеце Міністраў БССР на неабходнасць прыняцця рашучых мер да павышэння тэхнічнага ўзроўню эксплуатацыі, умацавання дзяржаўнай дысцыпліны з тым, каб забяспечыць безаварыйную работу электрастанцый.

Савецкім, гаспадарчым органам неабходна больш праяўляць клопатаў аб электрыфікацыі калгасаў і саўгасаў, аб выкарыстанні электраэнергіі ў вытворчасці і быце.

Электратэхніка і прыборабудаванне. Далейшы тэхнічны прагрэс усё больш настойліва патрабуе развіцця радыёэлектронікі, электратэхнічнай і прыборабудаўнічай прамысловасці. Аб'ём вытворчасці гэтых галін узрасце на 19,5 працэнта.

У плане прадугледжваецца ар-

Прадпрыемствы рэспублікі ў гэтым годзе выпусцілі звыш плана значную колькасць рознай прамысловай прадукцыі, у тым ліку: аўтамабіляў, падшыпнікаў, светлых нафтапрадуктаў, хімічных валокнаў, торфу, панчошна-шкарпэткавых і трыкатажных вырабаў, скуранога абутку, шарсцяных і баваўняных тканін, тэлевізараў і г. д.

У сёлетнім годзе прамысловасцю рэспублікі быў асвоены серыйны выпуск больш 60 важнейшых новых відаў прадукцыі. Сярод іх станкі, нятканыя матэрыялы, прыборы і г. д. Праведзена некаторая работа па паляпшэнню якасці, павышэнню надзейнасці на новую прадукцыю вядуцца нездавальняюча. Адстае падрыхтоўка вытворчасці да выпуску больш магутных машын «БелАЗ-540» на Беларускім аўтазаводзе (дырэктар тав. Сідаровіч).

З кожным днём узрастаюць запатрабаванні насельніцтва да якасці тавараў шырокага ўжытку. Савецкія людзі хочуць купляць прыгожыя, сучасныя тканіны, адзенне, абутак, мэблю. Аднак прамысловыя прадпрыемствы нярэдка пастаўляюць у гандлёвую сетку вырабы ўстарэлых фасонаў і нізкай якасці. У гандлёвых арганізацыях рэспублікі накапілася вялікая колькасць звышнарматыўных запасаў тканін, адзення і абутку. У

сяч тон, або на 27 тысяч тон больш, чым на гэту дату ў 1963 годзе, малака — 1.442 тысячы тон, або на 216 тысяч тон больш, яек — 210 мільёнаў штук, або на 19 мільёнаў штук больш, бульбы нарыхтавана 1.140 тысяч тон, або на 165 тысяч тон больш, цукровых буракоў — 750 тысяч тон, або на 216 тысяч тон больш. Нарыхтавана больш агародніны, фруктаў. Павялічылася грамадскае пагалоўе буйной рагатай жывёлы, у тым ліку кароў на 6 працэнтаў. Перавыканан план сяўбы азімых культур пад ураджай 1965 года.

Аднак прадугледжаны планам на 1964 год узровень вытворчасці прадукцыі раслінаводства і жывёлагадоўлі не дасягнуты, і адставанне сельскай гаспадаркі рэспублікі яшчэ не пераадолена. Гэта адмоўна адбіваецца на забеспячэнні насельніцтва прадуктамі харчавання, а прамысловасці — сыравінай.

Многія калгасы і саўгасы дрэнна выкарыстоўваюць наяўныя магчымасці для павелічэння вытворчасці і продажу дзяржаве прадуктаў сельскай гаспадаркі.

У Ваўкавыскім, Свіслацкім, Воранаўскім і Слонімскім раёнах за 11 месяцаў 1964 года атрымана малака менш, чым за адпаведны перыяд мінулага года. Знізілася вытворчасць мяса ў калгасах і саўгасах Пухавіцкага, Рэчыцкага, Гомельскага, Ельскага, Мазырскага, Бярозаўскага раёнаў.

Буйныя недахопы ёсць у вытворчай і фінансавай дзейнасці многіх саўгасаў рэспублікі. У большасці гаспадарак усё яшчэ нізкія ўраджаі сельскагаспадарчых культур, не выконваюцца планы вытворчасці прадуктаў жывёлагадоўлі, нездавальняюча выкарыстоўваецца тэхніка, дрэнна пастаўлена арганізацыя і аплата працы. Сабекошт прадукцыі значна перавышае планавы.

У кожным калгасе і саўгасе трэба больш настойліва шукаць шляхі да павелічэння вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі і зніжэння яе сабекошту. Уздым сельскагаспадарчай вытворчасці з'яўляецца задачай першараднай важнасці.

Высокімі тэмпамі ў рэспубліцы ажыццяўлялася капітальнае будаўніцтва. Аб'ём капіталаўкладанняў у 1964 годзе павялічыўся ў параўнанні з мінулым годам на 11 працэнтаў. Паспяхова выконваецца план будаўніцтва прадпрыемстваў

Усё яшчэ недастатковая эфектыўнасць капітальных укладанняў. У паляпшэнні гэтай справы важную ролю павінны адыграць праектныя арганізацыі. Памылкі, што дапускаюцца імі ў праектах, а затым вымушаныя пераробкі дорага каштуюць дзяржаве. Так, у першым паўгоддзі гэтага года перагледжаны каштарысы 16 будоўляў, у выніку каштарысны кошт іх узрос на 35 працэнтаў. Такое становішча зніжае эканамічную эфектыўнасць капіталаўкладанняў і стварае цяжкасці ў забеспячэнні будоўляў неабходнымі сродкамі. Вялікая віна ў гэтым Дзяржбуда рэспублікі.

Нярэдка з-за нясвоечасовай падрыхтоўкі праектна-каштарыснай дакументацыі некаторыя важныя і патрэбныя для рэспублікі прамысловыя аб'екты выключаюцца з плана. Так, з гэтай прычыны не былі ўключаны ў план будаўніцтва ў 1965 годзе шынны завод, трыкатажная фабрыка ў Салігорску.

Неабходна прыняць самыя сур'ёзныя меры па ліквідацыі недахопаў у рабоце праектных арганізацый.

На многіх будоўлях дрэнна выкарыстоўваецца будаўнічая тэхніка, дапускаюцца вялікія страты рабочага часу. Якасць будаўніцтва, асабліва жыллёвага, яшчэ застаецца нізкай.

Асаблівы неспакой павінна выклікаць у работнікаў будаўнічых арганізацый тая акалічнасць, што ў рэспубліцы не выконваюцца прадугледжаныя кантрольнымі лічбамі сямігодкі заданні па павышэнню прадукцыйнасці працы ў будаўніцтве.

Мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных і іх выканаўчыя органы нездавальняюча кантралююць будаўніцтва жылля, бальніц, дзіцячых дашкольных устаноў, а таксама прадпрыемстваў бытавога абслугоўвання і мясцовай прамысловасці. Планы будаўніцтва гэтых аб'ектаў сістэматычна не выконваюцца. Так, за 11 месяцаў 1964 года план капіталаўкладанняў на будаўніцтва жылля выканан на 99,8 працэнта, а план уводу ў эксплуатацыю жылой плошчы за кошт дзяржаўных капіталаўкладанняў выканан па рэспубліцы толькі на 65 працэнтаў. Адстаюць з уводам жылля Гродзенская і Магілёўская вобласці. Урад удзяляе вялікую ўвагу ўзвядзенню жылля на асабліва важных бу-

года павышана заработная плата работнікам асветы і аховы здароўя. У выніку больш чым у 320 тысяч работнікаў заработная плата павышаецца ў сярэднім на 23—25 працэнтаў. Узраслі даходы калгаснікаў.

Аднačасова з павышэннем заработнай платы працоўныя ўсё больш атрымліваюць матэрыяльных даброт за кошт грамадскіх фондаў спажывання, якія ў 1964 годзе ў рэспубліцы складуць звыш 1 мільярда рублёў і ўзрастуць у параўнанні з 1958 годам у 1,6 раза.

Важным паказчыкам павышэння матэрыяльнага дабрабыту працоўных з'яўляецца рост тавараабароту. У 1964 годзе тавараабарот дзяржаўнага і кааператыўнага гандлю ўзрасце ў параўнанні з 1963 годам прыкладна на 5,5 працэнта, а ў параўнанні з 1958 годам—больш чым у 1,5 раза.

За тры кварталы 1964 года ў параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года насельніцтву прададзена больш: мясапрадуктаў—на 13 працэнтаў, рыбапрадуктаў—на 23, масла—на 11, малака і малочных прадуктаў—на 16, кандытарскіх вырабаў—на 14 працэнтаў, халадзільнікаў—у 1,4 раза, пральных машын—на 27 працэнтаў, тэлевізараў—на 19, трыкатажных вырабаў—на 23, абутку скуранога—на 9 працэнтаў.

Аднак попыт насельніцтва на многія прамысловыя і прадуктовыя тавары задавальняецца яшчэ не поўнасцю. Ёсць сур'ёзныя недахопы ў бытавым абслугоўванні насельніцтва, вялікая патрэбнасць у жыллі, дзіцячых установах.

У рэспубліцы праведзена вялікая работа па паляпшэнню забеспячэння насельніцтва палівам. У бягучым годзе будзе атрымана 1,15 млн. тон торфабрыкетаў і паўбрыкетаў, амаль у 3 разы больш, чым у 1960 годзе.

Спажыванне газу для бытавых патрэб дасягне ў 1964 годзе 208 млн. кубаметраў супраць 4 млн. кубаметраў у 1960 годзе. У гарадах і вёсках газіфікавана больш 220 тысяч кватэр. У 1965 годзе намячаецца газіфікаваць яшчэ 63 тысячы кватэр, а вытворчасць брыкетаў і паўбрыкетаў у параўнанні з 1964 годам павялічыцца на 236 тысяч тон. Тым не менш патрэба насельніцтва ў паліве забяспечваецца яшчэ далёка не поўнасцю.

Партыя і ўрад робяць усё, каб хутчэй вырашыць гэтыя пытанні, і ўжо многае павінна быць зроблена ў надыходзячым годзе.

Чацвёртая сесія Вярхоўнага Савета БССР шостага склікання.

НА ЗДЫМКУ—дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР: брыгадзір трактарнай брыгады калгаса «Слава» Браслаўскага раёна Браніслаў ПІЛАТ і даярка калгаса «Радзіма» Мазырскага раёна Еўдакія АРЦЮШЭНКА ў час перапынку паміж пасяджэннямі.

Фота У. Дагаева, У. Кітаса.

Важнейшыя задачы развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР у 1965 годзе

Зыходзячы з дырэктыў партыі і ўрада, рашэнняў V сесіі Вярхоўнага Савета СССР у праекце народнагаспадарчага плана рэспублікі на 1965 год прадугледжаны высокія тэмпы росту грамадскай вытворчасці і нацыянальнага даходу і на гэтай аснове намечан рад важных мерапрыемстваў па далейшаму павышэнню матэрыяльнага і культурнага ўзроўню жыцця працоўных. Аб гэтым пераканаўча сведчаць наступныя лічбы плана на 1965 год.

Так, нацыянальны даход рэспублікі ў параўнанні з 1964 годам узрасце на 9,2 працэнта, валавая прадукцыя прамысловасці (па плануемаму кругу)—на 9,5 працэнта, у тым ліку вытворчасць сродкаў вытворчасці (група «А») узрасце на 10,4 працэнта, вытворчасць прадметаў ужытку (група «Б»)—на 8 працэнтаў. Даходы Дзяржаўнага бюджэту павялічацца на 9,9

годам у 1965 годзе выпуск хімічных валокнаў павялічыцца на 39,8 працэнта, пластычных мас і сінтэтычных смол—на 17,3 працэнта, гуматэхнічных вырабаў—на 37,5 працэнта. Пачнуць даваць прадукцыю Светлагорскі завод штучнага валакна, Барысаўскі завод пластмасавых вырабаў, Лідскі лакафарбавы завод.

Народнагаспадарчым планам прадугледжана пачаць у 1965 годзе будаўніцтва цэхаў па вытворчасці капралактаму на Гродзенскім азотнатукавым заводзе. На Полацкім хімічным камбінаце ў бліжэйшыя 3—4 гады будуць створаны магутнасці па вытворчасці поліэтылену і сінтэтычнага валакна нітрон.

Аб'ём капітальных укладанняў на развіццё хімічнай прамысловасці складзе 115 працэнтаў да ўзроўню 1964 года, прычым больш палавіны гэтых капіталаўкладанняў будзе накіравана на развіццё прадпрыемстваў, якія вырабляюць мінеральныя ўгнаенні.

Нафтаперапрацоўчая і нафтавая прамысловасць. У 1965 годзе аб'ём прадукцыі нафтаперапрацоўчай прамысловасці павялічыцца ў параўнанні з 1964 годам у 2,1 раза, а капітальныя ўкладанні, што накіроўваюцца ў гэту галіну, — на 31,1 працэнта. За кошт будаўніцтва і ўводу ў дзеянне ўстановак па паўторных працэсах нафтаперапрацоўкі намячаецца значна палепшыць якасць і расшырыць асартымент нафтапрадуктаў. Будзе ўведзены ў эксплуатацыю нафтаправод Унеча—Полацк.

Сёлета недалёка ад горада Рэчыцы ўпершыню атрымана прамысловая нафта. Адкрыццё буйных запасаў нафты можа з'явіцца трывалай асновай для стварэння ў рэспубліцы нафтаздабываючай і для далейшага развіцця нафтаперапрацоўчай і нафтахімічнай прамысловасці, дасць магчымасць карэнным чынам палепшыць паліўны баланс рэспублікі.

Планам намячаецца павялічыць у 1965 годзе капітальныя ўкладанні на разведачнае бурэнне на нафту і газ у 1,6 раза. Выдзяляюцца сродкі на набыццё сучаснага абсталявання для расшырэння разведачных работ. Будуць таксама ажыццёўлены мерапрыемствы па падрыхтоўцы Рэчыцкага нафтапромысла да эксплуатацыі ў 1965 годзе.

Энергетыка. У 1965 годзе намячаецца далейшае развіццё электрыфікацыі народнай гаспадаркі рэспублікі. Магутнасці электрастанцый БССР узрастуць на 218 тысяч кілават, выпрацоўка электраэнергіі павялічыцца ў параўнанні з 1964 годам на 26,5 працэнта. Будзе працягнута будаўніцтва самай буйной у Беларусі Лукомльскай ДРЭС, а таксама расшырэнне Бярозаўскай, Васілевіцкай ДРЭС, Полацкай ЦЭЦ-2

ганізаваць выпуск уніфікаваных элементаў і вузлоў, стварыць вытворчасці спецыяльнага тэхналагічнага інструменту і нестандартнага абсталявання для радыётэхнічнай прамысловасці. Гэтыя мерапрыемствы дадуць магчымасць палепшыць якасць выпускаемых вырабаў і павялічыць надзейнасць апаратуры. Прадугледжваецца таксама асвоіць вытворчасць новых уніфікаваных тэлевізараў з экранам 47 сантыметраў, новых аўтаматычных аматарскіх фотаапаратаў «Вясна-3» і іншых вырабаў. Значна павялічыцца выпуск электроннавылічальных машын.

Машынабудаванне. Па плану ў будучым годзе выпуск машын і абсталявання ўзрасце ў грашовым выражэнні на 9 працэнтаў. Асаблівая ўвага ўдзяляецца выпуску новых, больш прагрэсіўных тыпаў машын, укараненню перадавой тэхналогіі і тэхнікі.

На Мінскім аўтамабільным заводзе намечана выпусціць тысячы аўтамабіляў новых марак («МАЗ-500», «МАЗ-503» і «МАЗ-504»). Гэтыя аўтамабілі будуць мець большую грузападымальнасць, скорасць, а значыць, і прадукцыйнасць. Беларускі аўтазавод пачне выпуск новых аўтасамазвалаў «БелАЗ-540», грузападымальнасць якіх у параўнанні з «МАЗ-525» на 2 тоны большая, а вага машын на 3,4 тоны меншая. Скорасць гэтых машын павялічана на 20 кіламетраў у гадзіну, а прадукцыйнасць—прыкладна на 70 працэнтаў.

Упраўленню аўтатрактарнага і сельскагаспадарчага машынабудавання, кіраўніцтву і калектывам Мінскага і Беларускага аўтазаводаў неабходна паскорыць падрыхтоўку да вытворчасці новых мадэлей аўтамабіляў.

Вялікія задачы стаяць перад калектывамі трактарнага і маторнага заводаў. Пры агульным павелічэнні колькасці выпускаемых трактараў на 14 працэнтаў, у будучым годзе павінна быць выпушчана 5 тысяч трактараў новай мадэлі «МТЗ-52», палепшана якасць усіх выпускаемых машын, павялічан тэрмін іх службы, павышана магутнасць і надзейнасць работы рухавіка «Д-50».

Характэрная рыса развіцця станкабудавання ў 1965 годзе—значнае павелічэнне выпуску найбольш дасканалых прагрэсіўных станкоў. Вытворчасць спецыяльных, спецыялізаваных і агрэгатных станкоў узрасце на 18 працэнтаў. Выпуск інструменту для металаапрацоўчай прамысловасці на спецыялізаваных заводах павялічыцца на 21,2 працэнта.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

АБ ДЗЯРЖАЎНЫМ ПЛАНЕ РАЗВІЦЦЯ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ БЕЛАРУСКАЙ ССР НА 1965 ГОД

(Заканчэнне. Пачатак на 2-й стар.)

Сярод важнейшых праблем, што стаяць у 1965 годзе, асобнае месца займае карэннае паляпшэнне якасці машын, павышэнне іх эксплуатацыйнай надзейнасці і даўгавечнасці. У бліжэйшыя гады неабходна павялічыць тэрміны службы да першага капітальнага рамонту выпускаемых беларускімі заводамі калёсных трактараў «МТЗ» з двух да 4—5 тысяч гадзін работы, аўтамабіляў «МАЗ»—са 100 да 150 тысяч кіламетраў прабегу, самазвалаў «БелАЗ»—з 60 да 80 тысяч кіламетраў прабегу, металарэзных станкоў—у сярэднім да 6 гадоў работы. Неабходна шырэй выкарыстоўваць творчую ініцыятыву і актыўнасць рабочых, інжынераў і тэхнікаў у барацьбе за павышэнне якасці, павелічэнне надзейнасці і даўгавечнасці вырабаў, а таксама хутчэй і больш правільна вырашаць пытанні матэрыяльнага стымулявання работнікаў і прадпрыемстваў, якія выпускаюць прадукцыю павышанай якасці.

На далейшае развіццё магутнасцей машынабудаўнічых прадпрыемстваў у 1965 годзе выдзяляецца 70,4 мільёна рублёў капіталаўкладанняў, з іх 87 працэнтаў—на будаўніцтва пускавых і пераходных аб'ектаў.

Вытворчасць тавараў народнага ўжытку. Абапіраючыся на поспехі развіцця народнай гаспадаркі, партыя і ўрад прымаюць меры да ўсямернага павелічэння выпуску прамысловых і харчовых тавараў, да паляпшэння іх якасці.

У рэспубліцы будзе значна пашырана вытворчасць новых відаў тканін прыгожых расфарбовак і малюнкаў з ужываннем лаўсану, капрону і нітрону. Павялічыцца выпуск верхняга трыкатажу з шарсцянай камвольнай пражы, амаль у 5 разоў узрасце выпуск панчошна-шкарпэткавых вырабаў з эластычнай капронавай ніткі. Падвоіцца вытворчасць швейных вырабаў з новых відаў штучных і сінтэтычных матэрыялаў. Значна расшырыцца асартымент абутку, які мае павышаны попыт насельніцтва. Выпуск трыкатажных вырабаў узрасце амаль на 8 працэнтаў, штучнай скуры і плёначных матэрыялаў—на 60 працэнтаў.

На будаўніцтва ў лёгкай прамысловасці прадугледжваецца выдзеліць капіталаўкладанняў на 27 працэнтаў больш, чым у 1964 годзе. Будзе працягвацца будаўніцтва Баранавіцкага баваўнянага камбіната, Гродзенскай бавоўнапрадзільнай фабрыкі. Намячаецца пачаць будаўніцтва камбіната па вытворчасці верхняга трыкатажу з шарсцянай і аб'ёмнай сінтэтычнай пражы ў Пінску з гадавым выпускам 12,3 мільёна штук вырабаў і панчошнай фабрыкі ў Брэсце з аб'ёмам вытворчасці 30 мільёнаў пар панчошна-шкарпэткавых вырабаў з эластычнай капронавай ніткі.

На 1965 год намечан значны рост вытворчасці харчовых прадуктаў. Выпрацоўка цукру з буракоў узрасце на 23,6 працэнта, крухмалу—на 23,7, маргарыну—на 10,3, круп—на 13,1, піва—на 20 працэнтаў і г. д.

Значна расшырыцца асартымент і павысіцца якасць харчовых тавараў. Гэта дасць магчымасць палепшыць забеспячэнне насельніцтва, павялічыць продаж прадпрыемствамі грамадскага харчавання і магазінамі прадуктаў харчавання не толькі ў гатовым выглядзе, але і ў выглядзе паўфабрыкатаў, а таксама шырэй арганізаваць продаж прадуктаў у зручнай для пакупнікоў дробнай расфасоўцы.

У 1965 годзе на развіццё харчовай і рыбнай прамысловасці выдзяляецца капіталаўкладанняў на 18,7 працэнта больш, чым у 1964 годзе. Будуць уведзены ў эксплуатацыю цукровы завод у Слуцку магутнасцю 30 тысяч цэнтнераў перапрацоўкі буракоў за суткі, малочныя заводы ў Мінску і Пінску, масласыраварныя заводы ў Навагрудку, Ашмянах і Буда-Кашалёве, плодаагароднінакансервавы завод у Глыбокім, хлебазавод у Полацку. У Гомелі ўвойдзе ў строй прадпрыемства па выпрацоўцы сінтэтычных мыючых сродкаў магутнасцю 30 тысяч тон за год, а таксама туалетнага мыла—6,5 тысячы тон. Будзе расшырана вытворчасць кармавых дражджэй, на 47 працэнтаў узрасце выпуск камбікармоў. Прадугледжваецца пачаць будаўніцтва мясакамбіната ў Барысаве, малочнага завода ў Бабруйску, масларобчага завода ў Сянно, хлебазавода ў Мінску, а таксама рэканструкцыя Мінскага і Бабруйскага мясакамбінатаў.

Узрасце вытворчасць тавараў культурна-бытавога прызначэння. Намячаецца выпусціць 120 тысяч матацыклаў, 425 тысяч мужчынскіх веласіпедаў, 678 тысяч радыёпрыёмнікаў, радыёл, тэлевізараў, 60 тысяч бытавых халадзільнікаў. Мінскі завод халадзільнікаў, адначасова з выпускам халадзільнікаў «Мінск-2» ёмістасцю 120 літраў, будзе працаваць над стварэннем бытавых халадзільнікаў ёмістасцю 160 літраў. За кошт далейшага ўжывання пластмас знізіцца працаёмкасць вытворчасці і сабекошт халадзільнікаў.

Паспяховае выкананне плана 1965 года будзе ў многім залежаць ад далейшага развіцця творчай ініцыятывы работнікаў прамысловасці, найбольш поўнага і эфектыўнага выкарыстання вытворчых магутнасцей, укаранення новай тэхнікі і перадавой тэхналогіі, разгортвання шырокай барацьбы за ўсямернае павышэнне якасці выпускаемай прадукцыі.

Развіццё сельскай гаспадаркі рэспублікі

яго да пасяўных кандыцый. Асабліва дрэнна арганізавана гэта работа ў Гродзенскай, Брэсцкай і Магілёўскай абласцях. Адсутнічае напружанне ў рабоце па накапленню гною і торфу на ўгнаенне, па рамонту тэхнікі і інвентару. Вельмі важна ў зімовы час арганізаваць вывучэнне агратэхнікі і перадавога вопыту працаўнікамі палёў. Як паказала праверка, у многіх калгасах і саўгасах дрэнна арганізавана зімоўка жывёлы, безгаспадарча расходуюцца кармы, не захоўваюцца заатэхнічныя правілы ўтрымання жывёлы і г. д.

Сур'ёзныя недахопы ў правядзенні зімоўкі жывёлы могуць нанесці вялікія страты гаспадаркам, адмоўна адбіцца на выкананні планаў развіцця жывёлагадоўлі, вытворчасці мяса і малака ў 1965 годзе.

Трэба ўжо цяпер прыняць энергічныя меры, каб хутчэй вырашыць усе пытанні падрыхтоўкі да сельскагаспадарчых работ будучага года, а таксама ліквідаваць недахопы ў правядзенні зімоўкі жывёлы ў калгасах і саўгасах.

Капітальнае будаўніцтва

У 1965 годзе аб'ём капітальных укладанняў у народную гаспадарку рэспублікі вызначан у размеры 786,4 мільёна рублёў і на 14 працэнтаў перавышае чакаемы ўзровень 1964 года.

Планам прадугледжаны высокія тэмпы капітальнага будаўніцтва перш за ўсё найбольш прагрэсіўных галін народнай гаспадаркі.

Капітальныя ўкладанні ў радыёэлектронную прамысловасць узрастуць у параўнанні з планам 1964 года ў 1,5 раза, хімічную прамысловасць — на 17,5 працэнта, нафтавую — на 31,1 працэнта, машынабудаванне — на 20,2 працэнта, лёгкую—на 28 працэнтаў, прамысловасць будаўнічых матэрыялаў—на 16,4 працэнта.

Прадугледжана закончыць будаўніцтва і здаць у эксплуатацыю звыш 40 буйных прамысловых прадпрыемстваў і цэхаў, у тым ліку: Другі Салігорскі калійны камбінат, вытворчасць сернай кіслаты на Гомельскім суперфасфатным заводзе, лакафарбавы завод і іншыя. Будзе ўведзена ў дзеянне асноўных фондаў на 765 мільёнаў рублёў.

За кошт новага будаўніцтва, рэканструкцыі і расшырэння дзеючых прадпрыемстваў намячаецца ўвесці ў дзеянне магутнасці па вытворчасці мінеральных угнаенняў, хімічных валокнаў і іншых вырабаў хімічнай прамысловасці, аўтамабіляў, трактараў, падшыпнікаў, жалезабетонных канструкцый і дэталей, драўняна-валакністых пліт і многае іншае.

Як ужо гаварылася, значна павялічацца капіталаўкладанні ў сельскую гаспадарку. У саўгасах будуць пабудаваны памяшканні для буйной рагатай жывёлы на 100 тысяч галоў, для свіней—на 20 тысяч галоў, птушкафабрыкі—на 280 тысяч курэй-нясушак.

З мэтай павышэння эфектыўнасці капітальнага будаўніцтва ў 1965 годзе будзе працягвацца далейшая канцэнтрацыя капітальных укладанняў на важнейшых і пускавых будоўлях, павысіцца ўдзельная вага сродкаў, накіраваных на рэканструкцыю і расшырэнне дзеючых прадпрыемстваў.

На заканчэнне пускавых будоўляў прамысловасці будзе выдзелена 75 працэнтаў намячаемых капітальных укладанняў.

Канцэнтрацыя сродкаў на пускавых будоўлях дазволіць здаць у эксплуатацыю 368 прамысловых аб'ектаў з 435, уключаных у план будаўніцтва 1965 года. У рэспубліцы прадугледжана пачаць будаўніцтва 13 прамысловых прадпрыемстваў каштарысным коштам 1,5 мільёна рублёў і вышэй.

У праекце плана намячаецца паляпшэнне тэхналагічнай структуры капітальных укладанняў і скарачэнне аб'ёму незавершанага будаўніцтва. Удзельная вага затрат на абсталяванне ўзрасце з 32,7 працэнта ў 1963 годзе да 35,2 працэнта ў 1965 годзе. Суадносіны паміж аб'ёмамі незавершанага будаўніцтва і капітальных укладанняў скароцяцца з 51 працэнта ў 1963 годзе да 41 працэнта ў 1965 годзе.

Намячаюцца меры да скарачэння працягласці будаўніцтва аб'ектаў, павышэння эфектыўнасці капітальных укладанняў.

Важнае значэнне для выканання плана капітальных работ мае далейшае развіццё будаўнічай базы. Вытворчасць будаўнічых матэрыялаў складзе 115 працэнтаў да ўзроўню 1964 года. Выпуск зборнага жалезабетону ўзрасце на 14,3 працэнта, буйных сценавых блокаў, а таксама блокаў-панелей з пенасілікатаў—на 39 працэнтаў, аглапарыту—на 86 працэнтаў, шчэбню і гравію—на 29 працэнтаў, абліцовачных полісгырольных пліт—у 4,3 раза, ванн—у 9 разоў, лінолеуму—на 25 працэнтаў і г. д.

Будоўлі рэспублікі адчуваюць недахват цэглы і лёгкіх запаўняльнікаў. Урадам прынята рашэнне аб павелічэнні вытворчасці цэглы, для чаго распрацоўваюцца дадатковыя мерапрыемствы, прымаюцца таксама меры да паскоранага развіцця вытворчасці лёгкіх запаўняльнікаў.

Будзе расшырана вытворчая база будаўнічых арганізацый. Па сутнасці нанава ствараецца база па капітальнаму рамонту будаўнічых і дарожных машын. Каб паспяхова справіцца з праграмай капітальнага будаўніцтва, савецкім і гаспадарчым органам рэспублікі і перш за ўсё Міністэрству будаўніцтва (міністр тав. Жыжаль) трэба прыняць энергічныя меры да ліквідацыі сур'ёзных недахопаў, якія яшчэ ёсць у рабоце, своечасова ўводзіць вытворчыя магутнасці, будаваць хутка і высакаякасна.

закончыць будаўніцтва вучэбнага корпуса інстытута народнай гаспадаркі, корпуса радыёфізікі Белдзяржуніверсітэта, лабараторнага корпуса радыётэхнічнага інстытута ў гор. Мінску, прыбудовы корпуса Магілёўскага машынабудаўнічага інстытута, а таксама будаўніцтва Віцебскага тэхналагічнага інстытута лёгкай прамысловасці. Пачнецца ўзвядзенне інжынерна-будаўнічага інстытута ў Брэсце. Будуць адкрыты тры прафесіянальна-тэхнічныя вучылішчы сельскай гаспадаркі. Гэта дасць магчымасць у бліжэйшыя гады рэзка расшырыць падрыхтоўку высокакваліфікаваных спецыялістаў для многіх галін народнай гаспадаркі.

У плане прадугледжваецца далейшае паляпшэнне медыцынскага абслугоўвання насельніцтва. Намячаецца пабудаваць і ўвесці ў дзеянне бальніц на 1.902 ложкі. А ўсяго ў лячэбных установах рэспублікі ў 1965 годзе колькасць ложкаў будзе даведзена да 77,7 тысячы або на 700 ложкаў больш, чым прадугледжвалася пастановай ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР на канец сямігодкі.

Далейшае развіццё набудуць кіно, друк, тэлебачанне, культурна-асветныя ўстановы. У 1965 годзе намячаецца закончыць будаўніцтва 10 кінатэатраў на 5.100 месц, Магілёўскай бібліятэкі, Дома культуры ў Рэчыцы, клубаў у радзе саўгасаў, пачаць будаўніцтва дамоў культуры ў Салігорску, Наваполацку, Асіповічах.

Надзвычай важнай умовай павышэння дабрабыту савецкіх людзей з'яўляецца паляпшэнне бытавога абслугоўвання насельніцтва. Аб'ём паслуг прамысловага характару ўзрасце ў 1965 годзе на 18,7 працэнта, а ў сельскай мясцовасці—на 85 працэнтаў. Узрасце таксама аб'ём паслуг непрамысловага характару.

Набудуць развіццё паслугі, у якіх насельніцтва адчувае асаблівую патрэбу. Аб'ём работ па рамонту тэхнічна складаных бытавых машын і прыбораў узрасце на 20 працэнтаў, па хімічнай чыстцы і фарбаванню адзення—на 18 працэнтаў, рамонту кватэр — на 19 працэнтаў. У рэспубліцы ў 1965 годзе будзе пабудавана 20 камбінатаў і 9 заводаў і фабрык бытавога абслугоўвання насельніцтва.

Разам з тым трэба адзначыць, што выдзеленыя на будаўніцтва прадпрыемстваў бытавога абслугоўвання дзяржаўныя капіталаўкладанні ў рэспубліцы асвойваюцца нездавальняюча. Так, Мінскі гарвыканком (старшыня тав. Шарапаў) і Аршанскі гарвыканком (старшыня тав. Мазанік) на працягу дзесяці месяцаў гэтага года не пачалі будаўніцтва запланаваных камбінатаў бытавога абслугоўвання ў Мінску і Оршы.

Не ўдзяляе належнай увагі паляпшэнню службы быту ў сельскай мясцовасці і Белкаапсаюз

ганаў. Менш непатрэбных пасяджэнняў і нарад, больш канкрэтнай работы на прадпрыемствах і будоўлях, у калгасах і саўгасах па выкананню намечаных планаў —вось што патрабуе ад нас партыя. Неабходна ўзмацніць барацьбу з рознымі стратамі, безгаспадарчасцю, змагацца за беражлівасць і эканомію дзяржаўных сродкаў і матэрыялаў, сурова крытыкаваць тых, хто дапускае гэтыя недахопы, і прымаць дзейсныя меры да выпраўлення недахопаў. Неабходна ўсямерна павышаць актыўнасць працоўных у выкананні намечаных планаў.

Вялікія задачы па выкананню народнагаспадарчага плана трэба будзе вырашаць мясцовым Саветам. У адпаведнасці з пастановай лістападаўскага Пленума ЦК КПСС абласныя Саветы дэпутатаў працоўных зноў адзіныя. Гэта стварае спрыяльныя ўмовы для актывізацыі іх дзейнасці ў выкананні планаў гаспадарчага і культурнага будаўніцтва, у паляпшэнні бытавога абслугоўвання насельніцтва. Мясцовыя Саветы праводзяць рознабаковую і вельмі плённую работу па гэтых пытаннях, прыцягваючы шырокую грамадскасць. Аднак у рабоце многіх Саветаў і іх выканкомаў ёсць яшчэ сур'ёзныя недахопы. Пасіўнасць у рабоце, няўважлівыя адносіны да запатрабаванняў працоўных, залішнія пасяджэнні і нарады, складанне розных пісьмовых дырэктыў — усё гэта, на жаль, яшчэ мае месца і шкодзіць практычнай справе.

Вельмі шырокае кола пытанняў, якімі прыходзіцца займацца мясцовым Саветам, але пытанні будаўніцтва і рамонту жылля, добраўпарадкавання дзіцячых устаноў, школ і бальніц, камунальных прадпрыемстваў, пытанні гандлю, транспарту, аховы грамадскага парадку—усе гэтыя і іншыя пытанні, звязаныя з паляпшэннем быту працоўных, павінны быць у цэнтры ўвагі мясцовых Саветаў. Штодзённая практычная работа па выкананню плана развіцця народнай гаспадаркі ў кожным раёне, горадзе, у кожнай вобласці — вось чаму павінна быць падпарадкавана іх дзейнасць. Безумоўна, паспяховае вырашэнне гэтых пытанняў патрабуе актыўнага ўдзелу шырокай грамадскасці. Трэба сказаць, што шмат недахопаў па забеспячэнню выканання планаў ёсць і ў рабоце рэспубліканскіх савецкіх і гаспадарчых органаў. Некаторыя таварышы вельмі настойліва дабіваюцца павелічэння капітальных укладанняў і вельмі слаба вядуць работу па разумнаму і поўнаму выкарыстанню іх, дапускаюць маруднасць у выкананні планаў у пачатку года, а потым адразу спрабуюць нагнаць упушчанае. Дзе штурмаўшчына—там

Тэхнічны прагрэс і павышэнне прадукцыйнасці грамадскай працы

За апошнія гады на прадпрыемствах рэспублікі створаны і ўкаранёны дзесяткі аўтаматычных і канвеерных ліній, тысячы аўтаматычных, спецыяльных і агрэгатных станкоў. Шырокае распаўсюджанне набылі новыя формы арганізацыі працы і вытворчасці. Усё гэта мела станоўчы ўплыў на ўзмацненне тэмпаў развіцця ўсіх галін народнай гаспадаркі, павышэнне эфектыўнасці вытворчасці і рост прадукцыйнасці працы.

Планам на 1965 год намечан далейшы рост прадукцыйнасці працы ў прамысловасці рэспублікі на 5,5 працэнта, у тым ліку ў галінах хімічнай—на 16 працэнтаў і нафтаперапрацоўчай прамысловасці — больш чым на 30 працэнтаў, у прамысловасці будаўнічых матэрыялаў — на 8 і электратэхнічнай прамысловасці — на 8,5 працэнта. Каля 60 працэнтаў прыросту валавой прадукцыі прамысловасці ў 1965 годзе будзе атрымана за кошт росту прадукцыйнасці працы.

У будаўніцтве прадукцыйнасць працы ўзрасце на 6 працэнтаў. Прадугледжана значнае павышэнне прадукцыйнасці працы ў сельскай гаспадарцы, на транспарце і ў іншых сферах матэрыяльнай вытворчасці.

Першараднай задачай работнікаў народнай гаспадаркі рэспублікі з'яўляецца далейшы тэхнічны прагрэс усіх галін вытворчасці. Неабходна больш рашуча ажыццяўляць замену маральна і фізічна ўстарэлага абсталявання новым, больш высокапрадукцыйным.

Трэба шырэй укараняць найноўшую электронна-вылічальную тэхніку на прамысловых прадпрыемствах рэспублікі для аўтаматызацыі тэхналагічных працэсаў, аператыўнага кіравання, планавання і ўліку.

Партыя і ўрад лічаць уздым сельскай гаспадаркі задачай першараднай важнасці і прымаюць усе меры да таго, каб забяспечыць рэзкае павелічэнне вытворчасці прадуктаў паляводства і жывёлагадоўлі.

На сесіі Вярхоўнага Савета СССР указвалася, што ў апошнія гады ў кіраўніцтве сельскай гаспадаркай былі дапушчаны сур'ёзныя недахопы, мелі месца элементы адміністравання і суб'ектыўныя рашэнні па пытаннях агратэхнікі, структуры пасяўных плошчаў і г. д. Партыя і ўрад звяртаюць увагу на неабходнасць шырэй укараняць вопыт перадавікоў, дасягненні навукі, паляпшаць арганізацыю працы, укараняць прынцып матэрыяльнай зацікаўленасці. Каб забяспечыць насельніцтва ўсімі прадуктамі харчавання, трэба з году ў год павышаць ураджайнасць, павялічваць пагалоўе жывёлы і павышаць яе прадуктыўнасць, паляпшаць якасць прадукцыі і зніжаць яе сабекошт.

У сваіх планах на 1965 год калгасы і саўгасы рэспублікі намячаюць значнае павелічэнне вытворчасці мяса і малака, збожжа, бульбы, валакна льну, цукровых буракоў і г. д.

Усё ў большых маштабах будзе праводзіцца электрыфікацыя, механізацыя і хімізацыя, а таксама спецыялізацыя сельскай гаспадаркі — аснова інтэнсіўнага вядзення сельскагаспадарчай вытворчасці. У 1965 годзе калгасы і саўгасы рэспублікі атрымаюць 1,8 мільёна тон мінеральных угнаенняў — на 19 працэнтаў больш, чым у 1964 годзе. Рацыянальнае выкарыстанне гэтых угнаенняў дасць магчымасць дадаткова атрымаць значную колькасць сельскагаспадарчай прадукцыі.

Больш, чым у мінулым годзе, будзе пастаўлена трактараў, камбайнаў, экскаватараў, а таксама абсталявання і матэрыялаў для механізацыі жывёлагадоўчых ферм. Сельскагаспадарчыя органы, калгасы і саўгасы павінны прыняць неабходныя меры да больш поўнага выкарыстання тэхнікі, палепшыць арганізацыю працы, захоўванне тэхнікі і догляд яе, павысіць матэрыяльную зацікаўленасць механізатараў.

Дзяржава выдзяляе ў 1965 годзе значныя капіталаўкладанні для развіцця сельскай гаспадаркі —183 мільёны рублёў, што амаль на 10 працэнтаў больш, чым у 1964 годзе. Акрамя таго, калгасам будзе выдзелена 82 мільёны рублёў доўгатэрміновага крэдыту на будаўніцтва жывёлагадоўчых памяшканняў, механізацыю ферм і на іншыя гаспадарчыя мерапрыемствы. Для гэтых мэт і самі калгасы выдзяляюць значныя сродкі.

Задача заключаецца ў тым, каб найбольш эфектыўна і поўнасцю выкарыстоўваць гэтыя сродкі, скарачаць тэрміны будаўніцтва, не дапускаць распылення капіталаўкладанняў, а сканцэнтроўваць іх на пускавых аб'ектах.

У плане на 1965 год прадугледжваецца правесці меліярацыю на 174 тысячах гектараў, у тым ліку намячаецца асушэнне закрытым дрэнажам 50 тысяч гектараў. Акрамя таго, будуць праведзены культурна-тэхнічныя работы па паляпшэнню сенажацей і выпасаў на плошчы больш чым 100 тысяч гектараў. Побач з гэтым у першую чаргу неабходна навесці належны парадак на раней асушаных землях. Паляпшэнне сенажацей і выпасу — вельмі важная задача для рэспублікі і вырашэннем яе трэба заняцца як след, каб з кожным годам павялічваць аб'ём гэтай работы.

Вядучай галіной сельскай гаспадаркі рэспублікі з'яўляецца жывёлагадоўля. Каб стварыць неабходныя ўмовы для яе далейшага хуткага развіцця, неабходна максімум увагі ўдзяліць стварэнню трывалай кармавой базы. Трэба таксама паляпшаць якасць статку, племянную работу, навесці парадак у народным размяшчэнні жывёлы.

Як вядома, ЦК КПСС і Саюзны ўрад у апошні час прынялі рад важных рашэнняў, накіраваных на далейшае развіццё грамадскай гаспадаркі. Адначасова ліквідаваны неразумныя і неабгрунтаваныя абмежаванні асабістай падсобнай гаспадаркі калгаснікаў, рабочых і служачых.

Каб узняць зацікаўленасць калгасаў і саўгасаў, павялічаны дзяржаўныя закупачныя цэны на малако. Пры гэтым розничныя цэны на малако і малочныя прадукты пакінуты без змен. Намечаны і будуць ажыццёўлены таксама і іншыя мерапрыемствы па ўздыму сельскай гаспадаркі.

Цяпер галоўнае заключаецца ў тым, каб арганізавана правесці зімоўку жывёлы, добра падрыхтавацца да вясенне-палявых работ.

Між тым, многія пытанні падрыхтоўкі да веснавой сяўбы вырашаюцца марудна. Пад ураджай 1965 года ў радзе гаспадарак засыпана недастаткова насення збожжавых культур і льну. Выклікае трывогу нізкая якасць засыпанага насення і вельмі нездавальняючая работа ў многіх калгасах і саўгасах па давядзенню

ЗВЯЗДА

3 стар.

СЕРАДА

23 снежня 1964 г.

Павышэнне дабрабыту народа

Прэзідыум ЦК КПСС і Савет Міністраў СССР, разглядаючы праект плана развіцця народнай гаспадаркі краіны на 1965 год, прызналі неабходным павысіць тэмпы грамадскай вытворчасці. Знойдзены дадатковыя рэсурсы для правядзення раду важных мерапрыемстваў па павышэнню матэрыяльна-культурнага ўзроўню жыцця савецкіх людзей.

Найбольш яркім і абагульняючым паказчыкам росту эканамічнай магутнасці нашай краіны і ўздыму ўзроўню народнага дабрабыту з'яўляецца хуткае павелічэнне нацыянальнага даходу. У 1965 годзе нацыянальны даход рэспублікі, як ужо было сказана, узрасце больш чым на 9 працэнтаў у параўнанні з 1964 годам, што дасць магчымасць забяспечыць далейшае павелічэнне фонду спажывання і даходаў насельніцтва.

У адпаведнасці з рашэннямі V сесіі Вярхоўнага Савета СССР у нашай рэспубліцы, як і ва ўсёй краіне, з 1 студзеня 1965 года, а не з другога паўгоддзя, як намячалася раней, уводзіцца мінімум заработнай платы ў размеры 40—50 рублёў у месяц ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі, дзе ён яшчэ не ўведзен.

Акрамя таго, знойдзена магчымасць наблізіць на паўгода і да 1 мая будучага года павысіць заработную плату работнікаў, занятых у жыллёва-камунальнай гаспадарцы, гандлі і іншых галінах, якія абслугоўваюць насельніцтва, у сярэднім больш чым на 21 працэнт. У будучым годзе 380 тысяч калгаснікаў атрымаюць пенсіі. Грашовыя даходы насельніцтва рэспублікі ўзрастуць на 10 працэнтаў.

Колькасць рабочых і служачых, занятых у народнай гаспадарцы рэспублікі, павялічыцца ў 1965 годзе на 110 тысяч чалавек і больш чым у паўтара раза перавысіць узровень 1958 года. Прадугледжваецца працаўладкаванне моладзі, якая заканчвае восьмыя і адзінаццатыя класы сярэдняй школы, а таксама выкарыстанне па спецыяльнасці ўсіх кваліфікаваных рабочых, якія заканчваюць прафесіянальна-тэхнічныя навучальныя ўстановы.

Сярэднямесячная заработная плата рабочых і служачых у 1965 годзе ўзрасце больш чым на 5 працэнтаў. Агульны фонд заработнай платы працоўных рэспублікі за гады сямігодкі павялічыцца амаль у два разы.

Павелічэнне грашовых даходаў забяспечвае далейшы рост пакупной здольнасці насельніцтва. Гэта абавязвае работнікаў гандлю і грамадскага харчавання, лёгкай і харчовай прамысловасці, бытавога абслугоўвання хутчэй ліквідаваць наяўныя недахопы, паўней задавальняць узрастаючыя запатрабаванні насельніцтва.

Аб'ём рознічнага тавараабароту дзяржаўнага і кааператыўнага гандлю ў рэспубліцы ўзрасце ў наступным годзе на 8,2 працэнта, грамадскага харчавання—на 9,4 працэнта. Значна павялічыцца продаж прадуктаў харчавання: мяса, малака, яек, мукі, рыбы, цукру і інш., а таксама многіх прамысловых тавараў. Так, у параўнанні з 1964 годам насельніцтву будзе прададзена больш трыкатажных вырабаў на 26,6 працэнта, тэлевізараў—на 34, халадзільнікаў—на 44, матацыклаў—на 9, будаўнічых матэрыялаў—на 11 працэнтаў.

Абавязак работнікаў гандлю — добра ведаць попыт пакупніка, павышаць культуру абслугоўвання, больш актыўна ўздзейнічаць на прамысловасць, якая выпрабляе тавары народнага ўжытку.

Неабходна ўсямерна расшыраць прамыя сувязі прамысловых прадпрыемстваў і гандлю, каб забяспечыць паступленне ў гандлёвую сетку тавараў высокай якасці, якія маюць попыт у насельніцтва. На сесіі Вярхоўнага Савета СССР адзначалася, што, нягледзячы на шырокі размах жыллёвага будаўніцтва ў краіне, патрэбнасць у жыллі яшчэ вялікая. Таму нельга лічыць апраўданым зніжэнне аб'ёму жыллёвага будаўніцтва, якое было дапушчана за апошнія два-тры гады. У 1965 годзе будаўніцтва жылля будзе павялічана.

У наступным годзе працоўныя нашай рэспублікі атрымаюць таксама больш жылля, чым у гэтым годзе. Прадугледжваецца здаць у эксплуатацыю па ўсіх крыніцах фінансавання 1.915 тысяч квадратных метраў агульнай плошчы, што роўна жылому фонду такіх гарадоў рэспублікі, як Гродна і Брэст, разам узятых. Значна больш выдзяляецца сродкаў на жыллё буйнейшым новабудоўлям, аддаленым ад гарадоў, а таксама у саўгасах. Расшыраюцца маштабы кааператыўнага жыллёвага будаўніцтва.

На 1965 год намечаны буйныя мерапрыемствы па далейшаму развіццю народнай асветы, падрыхтоўцы спецыялістаў, паляпшэнню культурнага і медыцынскага абслугоўвання насельніцтва. Толькі за адзін 1965 год у рэспубліцы будзе пабудавана новых школ на 51,7 тысячы вучнёўскіх месц. Павялічыцца колькасць школ і груп з падоўжаным днём, у якіх будзе займацца 78 тысяч дзяцей, што на 27 працэнтаў больш, чым у гэтым годзе. Узрасце колькасць навучэнцаў у вячэрніх і завочных агульнаадукацыйных школах.

У дзіцячых дашкольных установах у 1965 годзе будзе знаходзіцца дзяцей на 16,2 працэнта больш, чым прадугледжвалася планам у 1964 годзе.

У ВНУ рэспублікі ў надыходзячым годзе будзе навучацца больш як 105 тысяч чалавек, каля 40 тысяч чалавек будзе прынята ў сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы. Прадугледжваецца

… намеснік тав. Сталівоненка). План 1964 года па прамысловых відах паслуг не будзе выканан. Нягледзячы на тое, што значная колькасць майстэрань знаходзіцца ў арандаваных прыватных памяшканнях, Белкаапсаюз з году ў год скарачае выдзяленне сродкаў на расшырэнне сеткі бытавых прадпрыемстваў.

Далей нельга мірыцца з такім становішчам. Савет Міністраў БССР спецыяльна разгледзіць пытанне аб паляпшэнні бытавога абслугоўвання сельскага насельніцтва і прыме належныя меры.

Бытавое абслугоўванне насельніцтва патрабуе да сябе штодзённай увагі з боку мясцовых Саветаў. Задавальняць бытавыя запатрабаванні працоўных хутка і добраякасна—важная задача. Узмацненне кантролю за работай прадпрыемстваў бытавога абслугоўвання павінна спалучацца з аказаннем ім неабходнай дапамогі ва ўмацаванні і расшырэнні матэрыяльнай базы, у забеспячэнні неабходнымі матэрыяламі.

Трэба адзначыць, што Галоўнае ўпраўленне бытавога абслугоўвання і мясцовай прамысловасці павінна таксама больш актыўна займацца ліквідацыяй існуючых недахопаў, паляпшаць якасць выконваемых работ і павышаць культуру абслугоўвання насельніцтва.

* * *

Паспяховае выкананне плана развіцця народнай гаспадаркі патрабуе павышэння ўзроўню гаспадарчага кіраўніцтва, ліквідацыі сур'ёзных недахопаў, якія ёсць у рабоце савецкіх і гаспадарчых ор-

Чацвёртая сесія Вярхоўнага Савета БССР шостага склікання.
НА ЗДЫМКУ: у зале пасяджэнняў.

Фота У. Дагаева, У. Кітаса.

зніжэнне якасці, страты і г. д. Слабасць арганізатарскай работы, няўменне паўней выкарыстоўваць наяўныя магчымасці і рэзервы параджаюць імкненне з кожнай прычыны выдаць загад, паслаць пісьмовую дырэктыву або дабіцца прыняцця рашэння.

Дзяржплан, Саўнаргас рэспублікі, гаспадарчыя органы абавязаны рашуча ўзмацніць барацьбу за павышэнне эфектыўнасці грамадскай вытворчасці, за выяўленне і выкарыстанне ўсіх наяўных у нас рэзерваў з мэтай паскарэння развіцця прамысловай і сельскагаспадарчай вытворчасці і павелічэння росту прадукцыйнасці працы.

Планавыя і гаспадарчыя органы рэспублікі павінны займацца справай так, каб не дапускаць хібаў і эканамічна неабгрунтаваных рашэнняў, якія, на жаль, маюць месца ў практыцы нашай работы. Неабходна павышаць узровень эканамічнай і фінансавай работы, умацоўваць дзяржаўную планавую дысцыпліну, узмацніць кантроль за выкананнем прымаемых рашэнняў, удасканальваць стыль і метады работы.

Неабходна за найкарацейшы тэрмін давесці паказчыкі народнагаспадарчага плана, якія зацвердзіць сесія Вярхоўнага Савета БССР, да кожнага прадпрыемства і будоўлі з тым, каб ужо з першых дзён новага года шырока разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва, узняць творчую ініцыятыву працоўных на барацьбу за выкананне і перавыкананне дзяржаўнага плана.

Таварышы дэпутаты! Наша партыя цвёрда і паслядоўна ажыццяўляе генеральную лінію, выпрацаваную XX і XXII з'ездамі і выкладзеную ў Праграме КПСС. Пленумы ЦК КПСС, якія адбыліся ў кастрычніку і лістападзе гэтага года,—яркае сведчанне гэтаму. Савецкі народ аднадушна ададбрае і падтрымлівае ўнутраную і знешнюю ленінскую палітыку нашай партыі. Гэта адзінства партыі і народа з'яўляецца трывалай гарантыяй паспяховага ажыццяўлення планаў камуністычнага будаўніцтва ў нашай краіне. Перавагі сацыялістычнай сістэмы гаспадаркі дазваляюць нам хутка пераадольваць наяўныя цяжкасці, ліквідоўваць недахопы, няспынна і шпарка развіваць грамадскую вытворчасць, узнімаць дабрабыт савецкага народа.

Няма сумнення ў тым, што працоўныя Савецкай Беларусі паспяхова выканаюць план развіцця эканомікі і культуры рэспублікі ў завяршаючым годзе сямігодкі і ўнясуць свой уклад у агульнанародную барацьбу за камунізм. (Апладысменты).